

DIKKEDEUR

pedagogische kinderopvang

de klant betaalt, dat is normaal..... of niet?

**Reactie op het concept wetsvoorstel:
wijziging financiering kinderopvang**

**dr. Patricia Huisman
dr. Jaap van der Tas**

4 maart 2016

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	3
Financiering van <u>de</u> kinderopvang is financiering van de klant	3
De schijnconstructie van de minister	5
<i>De rechteloze ondernemer wordt volledig aansprakelijk</i>	6
<i>Hoofdelijke aansprakelijkheid van de ondernemer is aanvechtbaar</i>	7
<i>Ook de ouder wordt gedupeerd</i>	7
<i>Gaat de schijnconstructie stand houden?</i>	8
Praktische problemen van het nieuwe stelsel	8

Samenvatting

Wij staan positief tegenover een wetswijziging die de fraudegevoeligheid van de wet kinderopvang indamt. Ook hebben wij er begrip voor dat de overheid liever met een paar duizend ondernemers dan met honderdduizenden ouders te maken heeft. Het is de vraag of de prijs die de kinderopvang er in het nieuwe stelsel voor gaat betalen nog wel in verhouding staat tot het gehoopte resultaat voor de overheid. De volgende punten daarover werken wij beargumenteerd uit:

- De presentatie van het nieuwe stelsel als 'directe financiering van de kinderopvang' zet de lezer en beoordelaar op het verkeerde been. Het nieuwe stelsel is voor niemand 'direct'. Integendeel: wat nu direct is wordt indirect. En het is evenmin financiering van de kinderopvang. Het blijft financiële steun voor de ouder met kinderen in de opvang, een verkapte voortzetting van de inkomensafhankelijke toeslag, de kot. Die kot heet nu kov, maar moet net als de kot voorzien in de kosten van de opvang, de kosten die de ouder als klant maakt voor de opvang die hij inkoopt. Hij is en blijft belanghebbende.
- De ouder en de ondernemer worden gedwongen hun rechten ondergeschikt te maken aan het belang van de overheid en verplicht tot handelingen die niet passen bij hun rechtspositie. De ouder als belanghebbende van de kov moet zijn recht erop overdragen aan de ondernemer, die op zijn beurt de kov moet aanvragen omdat hij van zijn klant geen rechtstreekse betaling van zijn diensten meer krijgt. De rechtspositie van allebei wordt dus verzwakt.
- Het wetsvoorstel haalt daarmee tevens het contractrecht onderuit. De normale contractrelatie tussen leverancier en consument wordt ontwricht: de klant betaalt niet meer zelf voor een geleverde dienst en de aanbieder van die dienst kan hem niet meer aan de contractvoorwaarden houden. Er komt een driehoeksverhouding met een contract tussen 2 partijen (ondernemer en klant) en een derde partij (de overheid) die op eigen voorwaarden de geldstroom beheert.
- De overheid krijgt de financiële beslismacht maar de financiële risico's legt het wetsvoorstel primair bij de ondernemer. Hij wordt rechteloos maar financieel hoofdelijk aansprakelijk. Via een schijnconstructie maakt de minister de ondernemer tot kop van jut bij missers en fraude. De overheid zelf is nergens aansprakelijk voor.

En daar hebben wij géén begrip voor. Er zijn vast andere wegen om de overheidsdoelen te bereiken, faire wegen die rechten respecteren, het kindbelang meewegen en met de schoonheid van meer eenvoud.

Financiering van de kinderopvang is financiering van de klant

De minister presenteert de ingreep als een 'overgang van een stelsel met oudertoeslagen naar een stelsel van directe financiering van de kinderopvang'. Maar wie of wat is 'de kinderopvang' die direct wordt gefinancierd? De aanbieder (ondernemer) en de afnemer (de klant) vormen samen de kinderopvang, dus één van die twee wordt 'gefinancierd'.

Financiering betekent dat iets wordt bekostigd, dat geld wordt verschaft voor investeringen of betalen van kosten. Over welke kosten gaat het in het wetsvoorstel? Van de ouder-klant: die is onderdeel van de doelgroep van de overheid (ouders met kinderen in de opvang) en wordt uit dien hoofde geholpen bij de kosten die hij maakt voor het inkopen van de opvang van zijn kind(eren). De § *Voorwaarden gefinancierde kinderopvang*, spreekt voor zich: daar worden alleen voorwaarden opgesomd waaraan de ouder moet voldoen (art. 3.13 lid 1). De hoogte van die steun hangt af van dezelfde gegevens als nu: zijn gezinssamenstelling en

gezinsinkomen. Zijn draagkracht bepaalt hoeveel de overheid bijlegt. Maar dat is nooit meer dan de maximum uurprijs die overheid bereid is aan hem te vergoeden. Ligt de vraagprijs hoger dan moet hij sowieso het verschil zelf betalen. Zo is het nu met de kot (kinderopvangtoeslag) en zo blijft het ook met de kov (de kinderopvangvergoeding): de overheid draagt bij aan de kosten van individuele ouders die bijgevolg 'belanghebbende' zijn, in het bestuursrecht de persoon die belang heeft bij een bestuursbesluit omdat hij ergens recht op heeft. Kortom: niet de kinderopvang, noch de ondernemer maar de ouder-klant wordt dus 'gefinancierd', net als nu. En het simpele feit dat niet de ouder-klant maar de ondernemer de kov op zijn rekening krijgt verandert daar niets aan. Het maakt het wel complexer, ook juridisch.

De minister suggereert: ouder en de ondernemer hebben allebei recht op de kov

De kov is in essentie dus hetzelfde als de kot. Alleen de geldstroom gaat anders lopen. De ouder mag zijn eigen bijdrage niet meer als klant aan zijn contractpartner betalen, maar moet die aan de overheid betalen. DUO betaalt dat geld plus de aanvullende overheidsbijdrage aan de ondernemer om slechts één reden: het voldoen van zijn rekening voor de opvangdienst aan zijn klant. Dat maakt DUO de ongevraagde en ongewenste juridische tussenpersoon tussen klant en ondernemer. Een administratiekantoor met veel macht. Voorwaarde is wel dat de belanghebbende ouder ermee instemt dat zijn kov (dus ook zijn eigen bijdrage) door DUO aan de ondernemer wordt betaald, dat hij dus afstand doet van zijn recht als ouder om die overheidsbijdrage zelf te ontvangen en zijn recht als klant om de rekening zelf te betalen. Zonder die instemming gaat er geen kov naar de ondernemer, ook niet de eigen bijdrage. Het wetsvoorstel doet echter alsof de ondernemer recht heeft op de kov. Maar waarom zou de ouder dan moeten instemmen met uitbetaling aan die ondernemer? En hoe verhoudt dit gesuggereerde recht zich met de ouder als 'belanghebbende'? En waarom heet de ondernemer dan geen 'belanghebbende' in dit voorstel?

De niet-belanghebbende ondernemer krijgt wèl de kov maar géén recht op betaling

De ondernemer als 'rechthebbende' is een fantaserijke maar onjuiste voorstelling van zaken. Hij is niet de 'rechthebbende' van de financiële steun aan de ouder en kan dat ook niet zijn. Dat hij de kov aanvraagt is een plicht, geen recht. Veel liever ontvangt hij gewoon een betaling van de klant als de contractuele tegenprestatie voor zijn diensten. Want dáár heeft hij wel recht op. Ongeacht uit welke bronnen zijn klant dat betaalt. De ouder krijgt een vergoeding omdat hij kosten maakt voor de opvang, maar zodra hij via DUO daarmee zijn rekening aan de ondernemer voldoet heet dat géén vergoeding meer maar gewoon een betaling. Een ondernemer bedankt zijn klant voor zijn betaling niet voor een vergoeding. Vergelijk het maar met de vergoeding van de doktersrekening door de verzekering. Zelfs direct betaald aan de huisarts, blijft het een vergoeding aan de patiënt. En zijn eigen risico (vgl. de eigen bijdrage) is evenmin een 'vergoeding', die betaalt hij uit zijn eigen portemonnee. En waarom dat een 'directe financiering' noemen terwijl het een verplichte tegenprestatie is die is vastgelegd in contractrecht? U beschouwt het betalen van uw energierekening toch ook niet als een vergoeding aan het energiebedrijf of als een directe financiering van dat bedrijf?

Het recht op de kov wordt bepaald door voorwaarden waaraan de ouder moet voldoen en eigen regels van de overheid over de termijn en wijze van betaling. De ondernemer staat daar als niet-belanghebbende geheel buiten, maar wordt daar wel afhankelijk van gemaakt.

Zijn zogenaamde 'recht' bestaat bij de gratie van het werkelijke recht van de ouder. Handelingen van derden bepalen of hij ja dan nee geld op zijn rekening krijgt voor de bewezen opvangdiensten, en zelfs of hij geld moet terugbetalen. Het opeisen van een betaling voor zijn diensten dat hem rechtens toekomt is hij kwijt.

De directe financiering is feitelijk indirect

De financiering is sowieso allerm minst 'direct'. Integendeel, de overheid haalt eerst geld op bij de ouder (incasso-stap) om het daarna door te sluisen naar de ondernemer (betalings-stap). Dat is een stap méér dan nu. De ondernemer krijgt zijn geld nu nog rechtstreeks (direct) van de klant, maar straks indirect via DUO. En die hanteert haar eigen voorwaarden, niet op basis van klantplichten maar op basis van de doelgroep-relatie: 'ouders met kinderen in de opvang' en de voorwaarden die daarvoor gelden. De ondernemer krijgt daardoor niet meteen (direct) zijn geld maar op termijn, niet vooraf maar achteraf. Ouders krijgen van DUO 2 weken om de eigen bijdrage te betalen + betalingstermijn van enkele weken waardoor ze als klant niet meer voldoen aan de in het opvangcontract gestelde betalingsvoorwaarden. Een directe en onbillijke aantasting van het ondernemerschap.

De schijnconstructie van de minister

Het voorgestelde stelsel is hybride, een mengmoes van klant-ondernemer-overheid-ouder die we nog niet eerder zagen. De minister presenteert daarover een talige constructie die de lading in de werkelijkheid niet dekt maar afdekt, in het nadeel van ouders-klanten en ondernemers.

De minister probeert in het wetsvoorstel allerlei 'nieuwe' rechten en plichten te suggereren, maar juridisch blijven de formele rechten van ouder/klant en ondernemer onveranderd. De ondernemer had en heeft slechts recht op één ding: de betaling conform zijn contract met de klant. De ouder was en blijft degene met recht op de overheidssteun, de belanghebbende van de kov, waarmee hij als klant aan zijn contractverplichting kon en kan voldoen. Het tussen klant en ondernemer gesloten contract reguleert de wederzijdse rechten en plichten en ook dat verandert niet. Omdat de minister af wil van al die individuele belanghebbende ouders, de fraude het hoofd wil bieden en het nieuwe stelsel wil verkopen als een 'directe financiering van de kinderopvang' moet hij de werkelijk bestaande rechten verdoezelen.

Hij stelt de WIR buiten werking want die benadrukt juist de ouder als belanghebbende van een inkomensafhankelijke regeling en staat bepaalde beoogde veranderingen in de weg. Zoals de verplichting die hij ouders wil opleggen om een eigen bijdrage aan de overheid te betalen. Hij verzond daarbij de truc van de communicerende vaten: hij stelt niet meer de overheidsbijdrage aan de ouder vast, (zoals nu, passend bij de WIR) maar de ouderbijdrage (art 3.16), tezamen de kov. Uiteraard is met het één ook meteen het ander bepaald. Maar de WIR staat die truc niet toe. En andersom: met die truc kan hij doen alsof de WIR niet meer van toepassing is (er is immers geen formeel vastgestelde overheidsbijdrage, alleen een ouderbijdrage). Een tweede truc moet deze suggestie compleet maken: niet de belanghebbende ouder maar de ondernemer moet de kov aanvragen, wat hem zogenaamd tot de 'rechthebbende' maakt van de kov. In strijd met de WIR. En andersom geredeneerd: een 'bewijs' dat het niet om een WIR regeling gaat.

Dat geeft nog wel wat spanning met het bestuursrecht. Maar dat deert de minister niet: wat hem niet uitkomt stelt hij simpelweg buiten werking. Zoals de regel in het bestuursrecht dat de 'schuldeiser' van een betaling door een overheidsorgaan zelf bepaalt op welke

bankrekening dat moet (afdeling 4.4.1, art. 4.89, lid 1). De ouder wordt dit recht onthouden want deze regel is in het wetsvoorstel vervangen door de eis dat de kov op de rekening van de ondernemer wordt gestort. Ook de regels m.b.t. de aanvraag van een beschikking (titel 4.1, art. 4.2) zijn 'niet van toepassing'. In het bestuursrecht is de aanvrager uiteraard de belanghebbende zelf, de ouder in ons geval, die zijn aanvraag moet ondersteunen met gegevens en bescheiden die noodzakelijk zijn voor de beschikking. De minister wil echter perse dat de ondernemer de aanvrager is, en kan daardoor niet aan deze bestuursrechtelijke regel voldoen zonder de ouder te verplichten zijn hele hebben en houden aan de ondernemer te overleggen. Schending van hun privacy staat dat in de weg. En daarom verklaart hij deze rechtsregel niet van toepassing. Alsof je als minister zelf naar believen kunt kiezen welke bestuursrechtelijke regels voor de omgang tussen overheid en burger je respecteert of niet. Met de ouder als aanvrager zou dit allemaal niet nodig zijn.

De rechteloze ondernemer wordt volledig aansprakelijk

Waarom al die moeite doen? Dat wordt duidelijk bij de bestuursrechtelijke regels inzake de beschikking, die de minister eveneens niet van toepassing verklaart.

'Onze Minister' geeft de beschikking af over de eigen bijdrage en de kov als geheel, aldus het wetsvoorstel, maar niet volgens de richtlijnen van het bestuursrecht (afd. 2.1, art 2.14 sub 3). Art 3.7 van het wetsvoorstel stipuleert een afwijking van het geldend recht die erop neerkomt dat 'Onze Minister' niet is gehouden aan de eisen inzake *betrouwbaarheid* en *vertrouwelijkheid* van de beschikking. De vertrouwelijkheid zet hij opzij omdat hij de beschikking wil sturen aan de niet-belanghebbende ondernemer die wel de aanvrager is. De ouder krijgt een afschrift. De beschikking hoeft evenmin betrouwbaar te zijn gelet op 'het doel waarvoor die wordt gebruikt': de betaling die DUO op basis daarvan doet aan de ondernemer. Dat is op zichzelf al bedenkelijk. Maar het is ronduit onbehoorlijk dat de minister als het mis loopt en achteraf blijkt dat hij een foute beschikking heeft afgegeven, de *ondernemer* op wiens rekening de kov is gestort, hoofdelijk aansprakelijk maakt voor een door de *ouder* verschuldigd bedrag (art 3.32, lid 1 en art 3.34 lid 2). De ondernemer moet dan dokken, terwijl hij wel aan zijn contractverplichting heeft voldaan! Blijkt de ouder aan de overheid (DUO) onjuiste gegevens en bescheiden te hebben overgelegd, of nalatig te zijn in het betalen van zijn eigen bijdrage aan DUO, dan raakt die *ouder* zijn recht op kov kwijt, stopt de betaling aan de ondernemer en moet de *ondernemer* dat terug betalen. Zijn 'recht' op kov bestaat immers bij de gratie van het recht van de ouder op kov (art. 3.9 sub 1).

De WIR zou deze staat van 'rechteloze ondernemer met alle aansprakelijkheid' onmogelijk maken. Maar de WIR is door de minister gewipt. Hij shopt daar echter wel de sanctieregels uit (art. 3.43 over sancties), nl: art. 40 t/m 42 uit de WIR die gaan over bestuurlijke boetes bij verzuim of vergrijp door de belanghebbende (de ouder) of een betrokken derde. Zonder enige terughouding stelt de minister in zijn wetsvoorstel de ondernemer voor als die derde! omdat hij toegang heeft tot de rekening waarop de kov is gestort, zijn eigen bankrekening dus (art. 3.34 lid 2).

Afgedwongen door de overheid en als enige manier om zijn rekeningen betaald te krijgen laat de ondernemer de kov op zijn bankrekening storten. Dat maakt hen nu een betrokken 'derde', een potentiële partner in crime van de ouder die zich schuldig maakt aan verzuim, vergrijp of misleiding. Hij wordt aangeschoten wild. Niet per ongeluk maar doelbewust. Alle afwijkingen van bestuursrechtelijke regels gaan over de belanghebbende van individuele toeslagen. Dat sluit de ondernemer ten principale uit als kandidaat. Hij vraagt weliswaar aan,

niet voor zichzelf maar voor heel veel verschillende individuele ouders. Het onomstotelijke feit dat niet de ondernemer maar de ouder recht heeft op de kov wordt achter een schijnconstructie verborgen die toewerkt naar een rechteloze ondernemer met volle aansprakelijkheid en de rol van 'derde' in het verdachtenbankje. De overheid wast haar handen in onschuld en vrijwaart zichzelf van elke schuld of aansprakelijkheid.

Hoofdelijke aansprakelijkheid van de ondernemer is aanvechtbaar

Wie zijn de aanbieders van kinderopvang? Welke juridische status hebben zij? Er zijn grofweg 3 variaties: de 'eenpitter', de stichting en de BV. Kunnen die volgens geldend recht hoofdelijk aansprakelijk zijn?

De eenpitter wel, die is namelijk geen rechtspersoon maar een natuurlijke persoon. Hij is als eigenaar zelf, dus in persoon, aansprakelijk voor schulden van zijn bedrijfje. Bij de stichting en de BV ligt dat fundamenteel anders. Beide zijn rechtspersonen. De BV is zelfs expliciet een structuur met Beperkte aansprakelijkheid: de eigenaar(s)/bestuurders zijn per definitie niet hoofdelijk aansprakelijk. Kiezen voor de BV is kiezen tegen het risico van hoofdelijke aansprakelijkheid. Ook de stichting heeft als rechtspersoon geen hoofdelijke aansprakelijkheid. Het bestuur is als collectief verantwoordelijk voor handelingen intern en extern. Maar zolang zij dat naar behoren doen is er niks aan de hand. Aanbieders die stichting of BV zijn kunnen pas hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld als zij aantoonbaar blijf geven van onbehoorlijk bestuur. Het simpele feit dat de overheid hen dwingt om een kov aan te vragen en op hun rekening te storten maakt hen dus allerminst hoofdelijk aansprakelijk. Met zijn wetsvoorstel tart de minister dus niet alleen het contractrecht maar ook het onvervreemdbare recht verbonden aan een rechtspersoon. Dat is nogal wat. En dat allemaal t.b.v. het overheidsbelang, mogelijk nog extra gevoed door een onuitroeibaar vooroordeel jegens aanbieders in de kinderopvang.

Ook de ouder wordt gedupeerd

De kov met de ouder als enige belanghebbende valt onmiskenbaar onder de WIR, ongeacht of hij deze wel of niet zelf incasseert. Maar uit de WIR blijkt niet dat een burger met een inkomensafhankelijke overheidsbijdrage zijn eigen bijdrage moet afdragen aan de toeslagverstrekker. Dat is zeer ongebruikelijk. Denk nog maar weer even aan de vergoeding voor de huisarts etc. of de veelbesproken vergoeding aan zorgbehoevenden in de thuiszorg. Met welk recht eist de overheid dit van de ouder in de kinderopvang? Ook publiekrechtelijke ontbreekt elke grond om de ouder te dwingen tot betalen van een eigen bijdrage aan de overheid, geld dat bedoeld is aan zijn contractverplichtingen jegens de ondernemer te voldoen. Daarop volgt de vraag: met welk recht mag de overheid aan de ouder de hem toekomende financiële steun ontzeggen als hij in gebreke blijft in de betaling van die eigen bedrage? Geen enkele. De kov kan niet worden gestopt op de enkele grond dat hij zijn eigen bijdrage niet naar behoren aan de overheid heeft voldaan want die hoefde hij immers ook helemaal niet te betalen.

Het uitsluiten van de werking van de WIR en van voor de ouder belangrijke regels uit het bestuursrecht ondermijnen zijn positie als belanghebbende en schenden zijn recht op vertrouwelijkheid van de beschikking. De mogelijkheid van een juridisch verweer tegen de beschikking van de kov (de toewijzing en de hoogte) ontbreekt in het wetsvoorstel. En de ouder is als belanghebbende buiten spel gezet doordat alles tussen DUO en de ondernemer wordt afgehandeld. De ondernemer is overigens niet veel beter af: die heeft alleen plichten.

Als consument heeft de klant consumentenrechten. Ook in de wet kinderopvang is consumentenrecht opgenomen onder de niet echt passende term 'uitbreiding ouderrecht'. Belangrijk onderdeel daarvan is de branche-breed verplicht gestelde Geschillencommissie. Die commissie behandelt overwegend klachten over contracten, in het bijzonder over geldkwesties. Als DUO de belangrijkste financiële speler wordt, zullen financiële klachten vooral over DUO gaan; zij zullen ook toenemen. Het ligt in de rede dat het nieuwe wetsvoorstel daar aandacht aan besteedt, zodat ouders hun klachten over DUO kunnen indienen bij de Geschillencommissie. Maar wij vinden geen woord hierover. Telt dit consumentrecht niet als het om de overheid (DUO) gaat? Wie moet er dan voor opdraaien? De ondernemer die er geen enkele greep op heeft en er ook slachtoffer van kan zijn?

Gaat de schijnconstructie stand houden?

Wij verwachten van niet. Met de definitie van de kov als een vergoeding voor de kosten van de opvang, de ouder als vastgestelde belanghebbende van de kov (die af moet zien van uitbetaling aan hemzelf), de individuele basis van dat belang, het ontbreken van eenzelfde juridisch belang bij de ondernemer, de definities van 'kind' en 'belastbaar inkomen' ontleend aan de WIR, heeft elke ouder voldoende rechtsgronden in handen om deze constructie bestuursrechtelijk aan te vechten en de hem toekomende rechten op te eisen en oneigenlijke plichten teniet te doen. Ook publieksrechtelijk kan hij zich verzetten vanuit zijn positie als klant die primair aan de aanbieder van de opvang betaling is verschuldigd, niet aan de overheid.

De aan de ondernemer opgedrongen rol zal evenmin juridisch standhouden. Het simpele feit dat de overheid administratiekantoor wordt en dus namens de klanten de rekening van de ondernemer betaalt, is niet genoeg grond voor de aanwijzing van hem als 'rechthebbende' van de kov en bijgevolg ook niet voor het op hem van toepassing verklaren van de WIR regels. Zijn enige echte recht is het contractrecht, zijn recht op betaling voor geleverde diensten. De plicht die de minister hem wil opleggen om voor die rechtmatige betaling aan hem buiten de contractrelatie met zijn klant te treden, sneuvelt in het publieksrecht want is een inbreuk op zijn contractrecht. De ondernemer zal op deze gronden kunnen ontsnappen aan de rol die de minister hem heeft toebedacht: de kop van jut in geval van fraude. Mocht hij zich schuldig maken aan fraude dan geldt voor hem, net als voor iedere burger, het strafrecht.

Dat de minister een oplossing zoekt voor fraude is begrijpelijk, dat hij daarvoor geen steun zoekt in de branche maar met een schijnconstructie in een gammele wet komt is bedenkelijk, maar echt verwerpelijk is zijn poging zijn plannen te realiseren over de rug van onschuldige burgers, de vele goedwillende ondernemers, die hij zonder goede rechtsgrond in een onmogelijke positie brengt. De vermaledijde ondernemer in de kinderopvang staat politiek in een slechte reuk. Wij vrezen daarom politieke steun voor dit stelsel vanuit een hardnekkig vooroordeel: eindelijk wordt 'die zakkenvullende ondernemer' (aan)gepakt.

Praktische problemen van het nieuwe stelsel

Het terra incognita van het voorgestelde stelsel geeft bijgevolg ook praktische problemen die zich niet zomaar laten oplossen. Die sommen wij hieronder op.

Stabiliteit van de opvang

Te vrezen valt dat het wetsvoorstel nadelig is voor de stabiliteit van de opvang doordat ouders met betaalproblemen gaan shoppen. Een ouder die de eigen bijdrage niet (kan)

betalen, loopt tegen DUO aan die simpelweg de kov stopzet. De ondernemer stopt vervolgens noodgedwongen de opvang, waarna de ouder niet anders kan dan een ander kdv te zoeken. Die ouder kan daar weer met een schone lei beginnen als hij voldoet aan de eisen en zal mogelijk weer tegen dezelfde onopgeloste financiële problemen aanlopen. Dat is slecht voor de erbij betrokken kinderen die juist gebaat zijn met een vaste plek en continuïteit. Dit wetsvoorstel maakt een persoonlijke, zorgvuldige en bedachtzame aanpak met oog voor kindbelangen onmogelijk: DUO kijkt naar geld en niet betalen is pech voor iedereen en 'Onze Minister' steunt dat. De kov afhankelijk stellen van betaling van de eigen bijdrage sluit maatwerkoplossingen in het belang van ouders, kinderen en ondernemers uit.

Incasso

Een professionele aanbieder werkt met automatische incasso want dat is een effectieve en efficiënte inning van gelden. Aanbieders met een goede financiële en klantadministratie hebben zo een optimaal betalingsritme met hun klanten opgebouwd. En zij reageren zorgvuldig en met zorg op storningen die er om uiteenlopende redenen altijd zijn, soms ook bij welwillende ouders. In de nieuwe situatie dreigt dit onderuit gehaald te worden. Er is geen enkele garantie dat DUO dezelfde effectiviteit en dezelfde zorg aan de dag zal leggen. En wat als dit misloopt en DUO om die reden de kov niet uitbetaalt, betaalt de ondernemer dan alsnog de prijs van DUO's incasso-probleem, terwijl hij het daarvoor zelf altijd zo goed had geregeld?

Ook zaken als opzegtermijn die de ondernemer nu rechtmatig hanteert komen in de knel. Een klant die zich daar niet aan wenst te houden zegt gewoon de opvang en kov stop per de door hem gewenste datum en meldt dit bij DUO. Die betaalt dan niet meer uit aan de ondernemer. Tegenover wie moet de ondernemer dan zijn recht gaan halen? De klant? Maar die had geen betalingsplicht aan hem. DUO dan? Maar die had geen contract met hem.

Chaos

Wij delen de door anderen gemelde zorg over de mogelijk chaos die kan ontstaan bij de conversie van het systeem maar ook daarna: de veel te lange termijnen die worden genomen voor de beschikkingen en dus betalingen aan ondernemers, het niet bijbenen door DUO van alle (zeer veelvuldige) wijzigingen in de afgenomen opvang door ouders wat betekent dat DUO toch weer tienduizenden ouders aan de poort krijgt, of ouders die hun ouderbijdrage niet (op tijd) aan DUO betalen en de regel dat DUO dan ook de kov niet aan de ondernemer uitbetaalt, terwijl die ondernemer (anders dan nu) niets kan doen om dit te bespoedigen. Maar ook spoedplaatsingen worden een probleem, omdat ouders en ondernemers moeten wachten op de administratie van de belastingdienst/DUO.

Organisatie of klantniveau

De kov wordt per klant bepaald, maar mogelijk niet per klant betaald en verrekend op organisatieniveau. Om zijn administratie op orde te houden, is het voor de ondernemer noodzakelijk om te weten hoe het er per klant voor staat, wie wel wie niet op tijd heeft betaald. Zonder per klant en opdracht gespecificeerde verrekening gaat dat niet. Dat geldt ook voor verrekeningen achteraf; anders zadelt de overheid de kinderopvang op met een administratieve puinhoop. Bij de start met IBAN hebben banken soms deze lumpsum fout gemaakt, dus ondernemers kennen dit verschijnsel inclusief de enorme extra inzet van menskracht die nodig is om orde in de chaos te scheppen.

Regeldruk en kosten

Aan de ondernemers was minder regeldruk beloofd. Het tegendeel gebeurt nu. Het stelsel brengt een forse verzwaring van de (administratieve) taakbelasting. De plicht om de kov aan te vragen voor elke klant, en het verwerken van de talloze wijzigingen die ouders op jaarbasis willen, verhoogt de administratieve inspanning exponentieel, ook omdat de overheid eisen gaat stellen aan die administratie. Nieuwe ict en extra manuren hebben een kosten- en prijsopdrijvend effect. De opvang wordt duurder door bureaucratie.

Conclusie:

Het voorliggende wetsvoorstel dient het belang van de overheid, niet van de branche, schendt burgerrechten en kindbelangen en zal veel extra problemen scheppen. Het nieuwe stelsel doet aan de kinderopvang dus meer kwaad dan goed. Ons advies: minister en Kamerleden, tel uw knopen en hoed uzelf en de kinderopvang voor een debacle, een enquêtecommissie waardig. Andere, passende oplossingen zijn denkbaar.